

Kriz Dönemlerinde Yatırımcı İlişkileri Birimi'nin Rolü Neden Çok Kritik?

Aslı KILIÇ DEMİREL – Anadolu Efes – Yatırımcı İlişkileri ve Risk Yönetim Direktörü

Yatırımcı ilişkileri, şirketlerin finansal ve operasyonel verilerini çok yönlü analiz ederek şirketin uzun vadeli stratejisiyle bağ kuran, bunu anlamlı ve tutarlı bir mesaja dönüştürerek yatırımcı ve analistlere aktaran stratejik bir fonksiyondur. Kriz dönemlerinde ise Yatırımcı İlişkileri'nin önemi katlanarak artar.

Günümüz dünyasında şirketler; jeopolitik gelişmelerden girdi maliyetlerindeki sert artışlara, tüketicilerin talep daralmalarından uluslararası vergi düzenlemelerindeki değişikliklere, hammadde arzındaki kırılganlıklardan iklim kaynaklı değişimlere uzanan birtakım krizlerle karşı karşıyadır. Maalesef ki, bu riskler çoğu zaman birbirlerini tetikleyerek daha karmaşık sonuçlar doğurmaktadır.

Bu kriz ortamlarında volatilité artar, söylentiler çoğalır ve zaman zaman piyasa algısı gerçeklerin önüne geçebilir. İşte tam da bu noktada Yatırımcı İlişkileri birimi, belirsizliği yöneten ve yatırımcılar nezdinde güven inşa eden bir rol üstlenmelidir.

Şirketlerin bu olası krizlerden operasyonel olarak ne ölçüde etkilendiği ve bunun finansal performansa yansımaları yatırımcılar açısından elbette çok önemlidir. Ancak en az bunun kadar önemli olan bir konu ise, bu etkinin nasıl anlatıldığıdır. Çünkü, iletişimin kalitesi ve şeffaflık, özellikle hisse ve bono piyasalarında yatırımcıların karar alma süreçlerini doğrudan etkiler. Belirsizlik ortamlarında, gecikmiş ya da şeffaf olmayan iletişim, yatırımcıların ani ve aşırı reaksiyon vermelerine neden olabilir.

Dolayısıyla, kriz dönemlerinde sessizlik bir strateji değil; çoğu zaman güven kaybına neden olan bir hatadır.

Yatırımcı belirsizliği sevmez. Kriz dönemleri ise belirsizliğin had safhada hissedildiği zamanlardır. Bu nedenle iletişimde öncelikli olarak, mevcut durumun net bir analizini ortaya koymak gerekir. Sonrasında, şirketin hangi risklerle karşı karşıya olduğu; bu risklere karşı hazırlanan senaryo çalışmalarının çıktıları ve bu senaryoların gerçekleşmesi durumunda alınacak aksiyon planları şeffaf bir şekilde yatırımcılarla paylaşılmalıdır.

Şirketin likidite ve borçluluk oranları, vade kırılımı ve hedge politikası hakkında bilgi vermek, bu rasyoları daha sağlıklı noktalara taşıyabilmek için alınacak aksiyonlara da iletişimde yer vermek yatırımcıların karar almalarını kolaylaştıracak unsurlar arasındadır. Bu sayede aynı zamanda yatırımcı nezdinde şirketin süreci proaktif biçimde yönettiğine ilişkin de bir güven inşa edilmiş olur.

Diğer yandan, iletişimde aşırı iyimser bir tablo çizmek de uzun vadede güveni zedeleyen bir unsur olabilir. İletişim dilinin temkinli ama gerçekçi bir dil olması ve üst yönetim ve Yatırımcı İlişkilerinin tutarlı mesajlar veriyor olması uzun vadeli değer yaratımı için kritik öneme sahiptir.

Burada önemli olan bir başka konu ise, krizlerin kısa vadede çeyrekssel sonuçlara olan etkisinin değerlendirilmesinin akabinde şirketin uzun vadeli stratejisine olan bağlılığının vurgulanmasıdır. Bu krizler sonucunda elbette uzun vadeli stratejide birtakım değişimler olabilecektir fakat önemli olan şirketin yatırımcıya değer yaratma stratejisinde bir değişim olmadığının mesajını vermektir.

Yatırımcı ilişkileri şirket mesajını aktarırken kısa vadede yaşanan dalgalanmalar ile uzun vadeli değer yaratım modeli arasındaki ayrımı doğru yapabildiği takdirde, yatırımcı güveninin korunmasında oldukça önemli bir rol oynar.

Peki, şeffaflık adına her bilgiyi paylaşmak zorunda mıyız? Elbette hayır.

Şeffaflık, sınırsız bilgi paylaşımı anlamına gelmez. Paylaşılan bilginin şirket menfaatleriyle uyumlu olması, şirketin rekabetçi konumuna zarar vermemesi ve yanlış yorumlanmaya açık olmaması gerekir. Bu nedenle kriz dönemlerinde bilgi, bir süzgeçten geçirilerek yatırımcı ile paylaşılmalıdır.

Bilgi paylaşımında bir denge gözetmek gerekir. Nasıl ki yetersiz ve gecikmiş iletişim yatırımcı güvenliğini zedeliyorsa, kontrolsüz bilgi paylaşımı da şirketin çıkarlarına zarar verebilir. Yatırımcı ilişkileri biriminin en kritik rollerinden biri de, bu hassas dengeyi doğru şekilde kurabilmektir.

Kısaca özetlemek gerekirse; hiçbir kriz sonsuza kadar sürmez. Ancak kriz dönemlerini yatırımcı nezdinde hatalı yöneten şirketler için yatırımcı hafızası uzun sürelidir. Kriz dönemlerinde inşa edilen güven, ilerleyen yıllarda gerçekleştirilecek tüm sermaye piyasası işlemlerinin başarısını doğrudan etkiler.